

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- 1.1 Termékazonosító
- Kereskedelmi megnevezés: **ULTEM® Support**
- 1.2 Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása
- Anyag/készítmény használata: Support Filament for Stratasys®, Inc. FDM™ Modeler
- 1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai
- Gyártó/Szállító:
 Stratasys, Inc. Tel +1 952 937 3000
 7665 Commerce Way Fax +1 952 937 0070
 Eden Prairie, MN 55344
 USA
- In Europe:

 C.S.B. GmbH Tel.: +49-2151-6520860
 Parkstraße 29 Fax: +49-2151-6520869
 D-47829 Krefeld E-Mail: info@csb-online.de
 Germany
- Biztonsági adatlapért felelős illetékes személy e-mail címével együtt: sdb@csb-online.de
- Információt nyújtó terület: Termékbiztonsági osztály
- 1.4 Sürgősségi telefonszám: Mint fent vagy a következő toxikológiai információs központ

2. SZAKASZ: A veszély meghatározása

- 2.1 Az anyag vagy keverék osztályozása
- A 67/548/EGK irányelv vagy a 1999/45/EK irányelv szerinti osztályozás Érvénytelen
- Osztályozási rendszer:
 A termék jelölése a többször módosított "Készítmények általános besorolási EK-irányelvei" számítási eljárása értelmében nem kötelező.
- 2.2 Címkézési elemek
- EGK irányelvek szerinti jelölés:
 A termék nem jelölésköteles "az EK általános gyártási besorolási irányelve" érvényes kiadásában szereplő számítási eljárás alapján.
 A vegyszerek kezelésénél szokásos óvatossági rendszabályokat vegyük figyelembe.
- 2.3 Egyéb veszélyek
- A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei
- PBT: Nem alkalmazható
- vPvB: Nem alkalmazható

3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

- 3.2 Kémiai jellemzés: Keverékek
- Leírás: Preparation

· Veszélyes alkotórészek:

CAS: 13463-67-7 EINECS: 236-675-5	Titán(IV)-oxid		≤ 4%
CAS: 1333-86-4 EINECS: 215-609-9	szénfekete	☠ Self-heat. 1, H251	≤ 1%

· Alkotórészek:

25154-01-2	poliszulfon		≥95-≤99%
------------	-------------	--	----------

(folytatás a 2. oldalon)

HU

Kereskedelmi megnevezés: ULTEM® Support

(folytatás az 1. oldalról)

· **További információk:** A megadott veszélyességi utalások szövege a 16. fejezetben található.**4. SZAKASZ: Elsősegélynyújtás**

- **4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése**
- **Általános információk:** A termék által szennyezett ruhadarabokat távolítsuk el.
- **Belélegzés után:**
Gondoskodjunk friss levegőről; panaszok esetén keressük fel az orvost.
A bomlástermékek belélegzése esetén a sérültet vigyük friss levegőre és biztosítsuk számára a nyugalmat.
Gondoskodjunk orvosi ellátásról.
- **Bőrrel való érintkezés után:**
Mossuk le vízzel és szappannal.
A megolvadt termékkel történő érintkezés után az érintkezési helyeket gyorsan hűtsük le hidegvízzel.
A megmerevedett terméket ne húzzuk le a bőrről.
Azonnal hívjunk orvost.
- **A szemmel való érintkezés után:**
A szemet folyó víz alatt néhány percen át öblítsük le, miközben tartsuk nyitva a szemet. Tartós panaszok esetén kérjünk orvosi tanácsot.
Adott esetben kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
- **Lenyelés után:**
Öblítsük ki a száját és itassunk sok vizet.
Tartós panaszok esetén konzultáljunk orvossal.
- **4.2 A legfontosabb - akut és késleltetett - tünetek és hatások**
További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése**
További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések

- **5.1 Oltóanyag**
- **Megfelelő tűzoltószerek:**
CO₂ poroltó vagy vízpermet. A nagyobb tüzeket vízpermettel vagy alkohol biztos habbal oltjuk.
- **Biztonsági okokból nem megfelelő tűzoltószerek:** Nagy erejű vízsugár
- **5.2 Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek**
Szénmonoxid (CO) és széndioxid (CO₂)
Kénoxidok (SO_x)
Szénhidrogének
Smoke
Bizonyos körülmények között a tüzek során egyéb mérgező anyagok nyoma nem zárható ki.
- **5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat**
- **Különleges védőfelszerelés:** Hordjunk környezeti levegőtől független védőálcot.
- **További adatok**
Az égési maradékokat és a szennyezett oltóvizet a hatósági előírásoknak megfelelően távolítsuk el.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

- **6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások**
Gondoskodjunk kielégítő mértékű szellőzésről.
Kerüljük a porképződést.
Tartsuk távol a tűzforrásokat.
Az anyag porát nem szabad belélegezni.
Kerülni kell a bőrrrel való érintkezést és a szembe jutást.
- **6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések:** Ne hagyjuk bekerülni a csatornába/felszíni vizekbe/talajvízbe.

(folytatás a 3. oldalon)

HU

Kereskedelmi megnevezés: ULTEM® Support

(folytatás a 2. oldalról)

- **6.3 A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai:**
Gondoskodjunk megfelelő szellőztetésről.
Mechanikusan vegyük fel.
Megfelelő tartályokban szállítsuk visszanyerésig vagy eltávolításig.
A felvett anyag eltávolításáról gondoskodjunk az előírásoknak megfelelően.
- **6.4 Hivatkozás más szakaszokra**
A biztonságos kezeléshez lásd a 7. Fejezetben közölt információkat.
A személyes védőfelszereléshez lásd a 8. Fejezetben közölt információkat.
Az eltávolítással kapcsolatban lásd a 13. Fejezetben közölt információkat.

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

- **7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések**
Gondoskodjunk a munkahelyen megfelelő szellőzésről és elszívásról.
Kerüljük a porképződést.
Az elkerülhetetlen port rendszeresen távolítsuk el.
Az anyag porát nem szabad belélegezni.
Kerüljük a bőrrel való, hosszabb ideig tartó és ismételt érintkezést.
Kerülni kell a szembe jutást.
TLV!
- **Tűz- és robbanásvédelmi információk:**
Hozzunk intézkedéseket elektrosztatikus feltöltődés ellen.
Tartsuk távol a tűzforrásoktól - ne dohányozzunk.
- **7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt**
- **Raktározás:**
- **A raktárhelyiségekkel és tartályokkal szemben támasztott követelmény:**
Vegyünk figyelembe minden helyi és nemzeti szabályozást a vízszennyez- termékek tárolására vonatkozóan.
- **Együttes tárolással kapcsolatos információk:** Nem szükséges.
- **További adatok a raktározási körülményekkel kapcsolatban:**
Jól lezárt hordókban hűvös és száraz helyen tároljuk.
A tartályt jól szellőztetett helyen tároljuk.
- **7.3 Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)**
További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

- **Pótlólagos információ a műszakai berendezés kialakításához:** További adatok nincsenek; lásd 7. pontot.
- **8.1 Ellenőrzési paraméterek**
- **Alkotórészek munkahelyre vonatkoztatott, felügyelet tárgyát képező határértékekkel:**
Vonatkozó határértékek por megfigyelt.
- **Pótlólagos információk:** A létrehozásnál érvényes listák képezték a kiindulópontot.
- **8.2 Az expozíció ellenőrzése**
- **Személyes védőfelszerelés:**
- **Általános védekezési és higiéniai intézkedések:**
Tartsuk távol élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól.
Munka közben ne együnk, ne igyunk, ne dohányozzunk és ne tubákoljunk.
Az anyag porát nem szabad belélegezni.
Kerüljük a bőrrel való, hosszabb ideig tartó és intenzív érintkezést.
Kerüljük a szembe való bejutást.
Munkahelyi szünetek előtt és a munka befejezésekor mossunk kezet.
- **Légzésvédelem:**
Munkahelyi értékhatárok betartásán túl, valamint ha megfelel- szell-zetetés biztosított, különleges el-vigyázatosság nem szükséges.
Ha a por elleni légzésvédőt

(folytatás a 4. oldalon)

HU

Biztonsági adatlap
 1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 08.01.2013

Felülvizsgálat 08.01.2013

Kereskedelmi megnevezés: ULTEM® Support

(folytatás a 3. oldalról)

· Kézvédelem:

Védőkesztyű

Use heat resistant gloves when handling hot/molten product.

Bőrproblémák elkerülése érdekében a kesztyű viselését a szükséges mértékre kell csökkenteni.

A kesztyű minden újabb használata előtt ellenőrizni kell azt, hogy az tömítetten zár-e.

A kesztyű anyagának át nem eresztő képességűnek és a termékkel/anyaggal/készítménnyel szemben ellenállónak kell lennie.

Megfelelő vizsgálatok hiányában a termékre/készítményre/vegyszerkeverékre nem lehet alkalmas kesztyűanyagot javasolni.

A kesztyű anyagának kiválasztása az áttörési idő, permeációs sebesség és a bomlás figyelembevételével történjen.

· Kesztyűanyag

A vízben oldhatatlan anyag/termék/készítmény használata előtt vízdékony bőrvédő szert (zsírintes rétegképzőt vagy olaj/víz-emulziót) használjunk. Mivel a termék több anyagból összeállított készítményt jelent, a kesztyű anyagának tartóssága előre nem számítható ki, ezért a használat előtt ezt ellenőrizni kell.

· Áthatolási idő a kesztyűanyagon

A pontos behatolási időt a kesztyű gyártójától kell megkérdezni és azt be kell tartani.

· Szemvédelem: Védőszemüveg
· Testvédelem:

Wear heat-resistant protective clothing when handling hot/molten product.

A testfelület védelmét a tevékenységtől és a lehetséges expozíciótól függően kell megválasztani.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

· 9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ
· Általános adatok
· Külső jellemzők:

Forma: szilár halmazállapotú
 Filament

Szín: tejzerű fehér

· Szag: csaknem szagtalan
 szagtalan

· Szagküszöbérték: nem meghatározható

· pH-érték: nem alkalmazható

· Állapotváltozás

Olvadáspont/olvadási tartomány: > 190°C

Forráspont/forrási tartomány: nem meghatározható

Lágyulási hőmérséklet/tartomány: 190°C

· Lobbanáspont: nem meghatározható

· Gyulladás hőmérséklet: nem meghatározható

· Bomlási hőmérséklet: nem meghatározható

· Öngyulladás: Az anyag magától nem gyullad.

· Robbanásveszély: Az anyag nem jelent robbanásveszélyt.

· Robbanási határok:

Alsó: nincs meghatározva

Felső: nincs meghatározva

· Égést elősegítő tulajdonságok nem alkalmazható

· Sűrűség: nem meghatározható

· Oldhatóság/keverhetőség az alábbiakkal:

Víz: oldhatatlan

(folytatás az 5. oldalon)

HU

Kereskedelmi megnevezés: ULTEM® Support

(folytatás a 4. oldalról)

- **Viszkozitás:**
 - dinamikai:** nem alkalmazható
 - kinematikai:** nem alkalmazható
- **9.2 Egyéb információk** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

- **10.1 Reakciókészség**
- **10.2 Kémiai stabilitás**
- **Termikus bomlás/kerülendő feltételek:**

Rendeltetés szerinti raktározás és kezelés esetén nincs bomlás.
Kerüljük az ütéseket, dörzsölést, forróság, szikra, elektrosztatikus feltöltődés.
Ne hevítsük túl a hő hatására létrejövő bomlás elkerülése céljából.
Hőmérséklet > 430°C
- **10.3 A veszélyes reakciók lehetősége**

A bomlási hőmérsékleten túl történő hevítés hatására mérgező gőzök szabadulhatnak fel.
- **10.4 Kerülendő körülmények** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **10.5 Nem összeférhető anyagok:** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **10.6 Veszélyes bomlástermékek:**

Szénmonoxid
Szénhidrogének
Kénoxidok (SO_x)

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

- **11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ**
- **Akut toxicitás:**
- **Primer ingerhatás:**
- **A bőrön:** Gépi ingerhatás porszemek.
- **A szemben:** Gépi ingerhatás porszemek.
- **Érzékenyítés:** Szenzibilizáció (nem ismeretes)
- **További toxikológiai információk:**

A Termék nem jelölésköteles az Európai Közösség készítményekre vonatkozó általános besorolási irányelvének érvényes kiadásában közölt számítási eljárás alapján.
Szakszerű kezelés és rendeltetés szerinti alkalmazás esetén a termék tapasztalatunk és a rendelkezésre álló információk szerint a nem fejt ki egészségkárosító hatást.

12. SZAKASZ: Ökológiai információk

- **12.1 Toxicitás**
- **Akvatikus toxicitás:** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **12.2 Perzisztencia és lebonthatóság** Ez a termék jelenlegi ismereteink szerint inert és nem bontható le.
- **12.3 Bioakkumulációs képesség** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **12.4 A talajban való mobilitás** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **További ökológiai információk:**
- **Általános információk:** Általában nem veszélyezteti a vizeket.
- **12.5 A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei**
- **PBT:** Nem alkalmazható
- **vPvB:** Nem alkalmazható
- **12.6 Egyéb káros hatások** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

HU

(folytatás a 6. oldalon)

Kereskedelmi megnevezés: ULTEM® Support

(folytatás az 5. oldalról)

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

- **13.1 Hulladékkezelési módszerek**
- **Ajánlás:** A kezelés módját a hatósági előírások szabják meg.
- **Európai Hulladék Katalógus**
Az EWC (= Európai Hulladék Katalógus) hulladék kezelési kulcs számokat származástól és feldogozástól függően kell meghatározni.
- **Tisztítatlan csomagolások:**
- **Ajánlás:** A kezelés módját a hatósági előírások szabják meg.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

· 14.1 UN-szám	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	Érvénytelen
· 14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	Érvénytelen
· 14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	
· osztály	Érvénytelen
· 14.4 Csomagolási csoport	
· ADR, IMDG, IATA	Érvénytelen
· 14.6 A felhasználót érintő különleges óvintézkedések	Nem alkalmazható
· 14.7 A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás	Nem alkalmazható
· Szállítási/egyéb adatok:	A fenti rendelkezések alapján az anyag szállítása nem jár veszéllyel.

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

- **15.1 Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok**
- **EGK irányelvek szerinti jelölés:**
A termék nem jelölésköteles "az EK általános gyártási besorolási irányelve" érvényes kiadásában szereplő számítási eljárás alapján.
A vegyszerek kezelésénél szokásos óvatossági rendszabályokat vegyük figyelembe.
- **Országos előírások:**
- **Zavarokkal kapcsolatos rendelkezés:** 96/82/EK irányelve nem kell alkalmazni.
- **Vízveszélyeztetési osztály:** Általában a vizeket nem veszélyezteti.
- **15.2 Kémiai biztonsági értékelés:** A kémiai biztonsági értékelést nem végezték.

16. SZAKASZ: Egyéb információk

Az adatok jelenlegi ismeretinkre támaszkodnak, azonban nem jelentik a termék tulajdonságainak garanciáját és nem alapoznak meg szerződéses jogviszonyt.

- **Lényeges mondatok**
Ez(ek) az R mondat(ok) az összetevőkre vonatkoznak és NEM az elkészítés osztályozására

(folytatás a 7. oldalon)

HU

Biztonsági adatlap
1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 08.01.2013

Felülvizsgálat 08.01.2013

Kereskedelmi megnevezés: ULTEM® Support*H251 Önmelegedő: meggyulladhat.*

(folytatás a 6. oldalról)

· Az adatlapot kiállító szerv:

C.S.B. GmbH

Phone: +49 - 2151 - 652086-0

Parkstraße 29

Fax: +49 - 2151 - 652086-9

D-47829 Krefeld

Germany

HU